

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117218625
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7117218625.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: X/ N. B., T.. XX.X.XXXX, H. D. Y., T. B. XX, X/ Z. C., T.. X.X.XXXX, H. D. Y., I. XX, X/ I. M., T.. XX.X.XXXX, H. D. Y., R. X, X/ I. N., T.. X.X.XXXX, H. D. Y., G. XX, X/ Z. S., T.. XX.X.XXXX, H. D. H., Y. XX, zastúpených JUDr. Blankou Nagyovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 44, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, o 53.400,- eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 18.2.2019 č.k. 13C/24/2017-205 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania.

Žalobcovia majú právo na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zastavil konanie. Vrátil žalobcom v 1. až 5. rade súdny poplatok stanovený vo výrokovej časti uznesenia v lehote 30 dní od doručenia uznesenia prostredníctvom Slovenskej pošty a.s.. Stranám sporu nepriznal náhradu trov konania.
2. Súd prvej inštancie rozhodol o zastavení konania v zmysle § 144, § 155 ods. 1 a § 146 ods. 1 C.s.p. potom ako žalobca zobral žalobu späť a žalovaná so späťvzatím žaloby vyslovila súhlas.
3. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 256 ods. 1, § 257 C.s.p. tak, že stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobcovia svoju žalobu voči žalovanej, voči ktorej sa domáhali zaplata 53.400,- eur s prísl. zobrali späť s poukazom na to, že žalovaná až na poslednom pojednávaní vzniesla námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, ktorú žalobcovia vzhľadom na osobitosti daného konania a predchádzajúce vyjadrenia žalovanej nemohli skôr predvídať. Uviedli, že všetci sú v dôchodkovom veku a ich zdrojom príjmu je len starobný dôchodok. Od r. 2014 sa bezúspešne domáhajú akejkoľvek odplaty voči žalovanej za užívanie nehnuteľností, vlastnícky im patriacich. Žalovaná je nesporne vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú v bezprostrednom susedstve nehnuteľnosti žalobcov. Ministerstvo vnútra SR nájomný vzťah so žalobcami nikdy nepoprelo, napriek tomu žiadnu odplatu žalobcom neuhradilo. Konanie žalovanej, ktorá až ku koncu tohto konania poprela svoju pasívnu legitímáciu považujú v rozpore s dobrými mravmi zo strany ústredného orgánu štátnej správy. K podaniu žaloby žalobcov viedli okolnosti, keď žalovaná už na základe nimi podanej predžalobnej výzvy pripustila, že hodlá žalobcom úhradu zaplatiť, ale nevie na aký účet. Neskôr v konaní tvrdila, že aj napriek tomu, že nájomný vzťah trvá, nájomné je premlčané. Pred podaním žaloby žalobcovia so žalovanou rokovali a ponúkli jej viaceré verzie spôsobu a výšky úhrady za užívanie ich nehnuteľností, pričom žalovaná spočiatku základ nájomného uznala a bola ochotná túto situáciu riešiť, čo sa však neskôr nestalo.

4. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania prihliadol v zmysle § 257 C.s.p. na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými sú dôvody späťvzatia uvedené žalobcami. Žalovaná nerušene užíva nehnuteľnosti vlastnicky patriace žalobcom dlhodobo, bez toho, aby žalobcom platila akúkoľvek náhradu za toto užívanie. Prihliadol na snahu žalobcov právne vysporiadať tieto vzťahy ešte pred podaním žaloby. Navyše s prihliadnutím na osobné a zárobkové pomery žalobcov, ktorí sú dôchodcovia a poberajú len starobné dôchodky uzavrel, že nepriznanie náhrady trov konania žalovanej nevyvolá nepriaznivé dôsledky pre tento subjekt, ktorý vystupuje ako ústredný orgán štátnej správy. Vzhľadom na tieto úvahy náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

5. V napadnutom uznesení rozhodol aj o vrátení súdnych poplatkov žalobcom v zmysle § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

6. Proti tomuto uzneseniu a to (len) voči výroku o trovách konania v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby napadnutý výrok zmenil tak, že žalovanej prizná nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v celom rozsahu. V dôvodoch odvolania s poukazom na § 60 a § 61 C.s.p. vyzdvihla, že pasívna legitímácia účastníka konania je jednou z procesných podmienok, ktoré si súd všíma aj bez návrhu po celý čas konania. Podľa názoru žalovanej je potrebné rozlišovať Slovenskú republiku a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, keďže ide o dva rôzne subjekty, ktoré nie je možné zamieňať. V danom prípade vecne pasívne legitimovaným subjektom je Ministerstvo vnútra SR, a nie Slovenská republika, za ktorú koná ako oprávnený orgán Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalovanej nemožno klásť za vinu, že využila v rámci procesnej obrany túto námietku, ktorú je súd povinný skúmať počas celého konania aj ex off. Žalobcovia označili žalobou nesprávne žalovaný subjekt, preto zastavenie konania zavinili len žalobcovia. V danom prípade nie sú dané podmienky ani pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v zmysle § 257 C.s.p.. Z odôvodnenia nie je zrejmé do akej miery boli skúmané majetkové pomery žalobcov a tieto sami o sebe nemôžu byť dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej. Žalovanou v konaní je Slovenská republika, teda nie ústredný orgán štátnej správy, ako nesprávne uviedol súd v napadnutom uznesení. Preto nesúhlasila ani s názorom súdu prvej inštancie, že nepriznanie náhrady trov konania žalovanej nebude mať pre ňu nepriaznivé dôsledky.

7. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovanej písomne nevyjadrili.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

9. Uznesenie je v napadnutom výroku o trovách konania vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p., potvrdil.

10. V danom prípade zastavenie konania zavinili žalobcovia, keďže sa rozhodli zobrať žalobu voči žalovanej späť, preto správne uzavrel súd prvej inštancie, že žalovanej v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. patrí nárok na náhradu trov konania.

11. Niet pochyb o tom, že žalobcovia sa rozhodli zobrať žalobu späť vzhľadom na námietku nedostatku vecnej pasívnej legitímácie vznesenú zo strany žalovanej na poslednom pojednávaní dňa 23.1.2019.

12. Podľa § 257 C.s.p. súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Z vyššie cit. ustanovenia vyplýva, že výnimočne súd neprizná náhradu trov konania v prípade, ak v danej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti, alebo kde by rozhodnutie o náhrade trov konania odporovalo dobrým mravom. Výnimočnosť prípadu môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach strán sporu.

14. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti, alebo kde

by rozhodnutie o náhrade trov konania odporovalo dobrým mravom. Toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Pri aplikácii tohto ustanovenia je potrebné prihliadnuť aj na pomery na strane strany sporu, ktorej patrí náhrada trov konania, a či táto strana v prípade nepriznania trov konania nebude pociťovať takú ujmu, ktorá by výrazným spôsobom presahovala ujmu, ktorá by vznikla na druhej strane.

15. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri rozhodovaní o povinnosti nahradiť trovy konania prihliadnuť. Tie spočívajú v okolnostiach samotnej veci. V danom prípade sa žalobcovia domáhali náhrady za užívanie nehnuteľností vlastnícky im patriacim za situácie, keď nebolo v čase podania žaloby bezpochyby zrejmé, ktorý konkrétny subjekt tieto nehnuteľnosti užíva. Niet pochyb, že žalobcovia sa túto situáciu snažili vyriešiť ešte pred podaním žaloby, keď ohľadom odplaty za užívanie predmetných nehnuteľností komunikovali s Ministerstvom vnútra SR, o čom predložili aj písomné dôkazy. Z obsahu týchto listinných dôkazov nemožno jednoznačne vyvodiť, ktorý konkrétny subjekt predmetné nehnuteľnosti užíva a voči ktorému subjektu je potrebné žalobou uplatniť svoj nárok na odplatu za užívanie týchto nehnuteľností. Žalobcovia žalobu podali voči Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom vnútra SR a tento subjekt v prvom úkone, ktorý mu patrí (vyjadrenie voči žalobe) žiadnym spôsobom nenamietol nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní a naďalej v konaní vystupoval bez toho, aby vzniesol akékoľvek námietky o nedostatku svojej pasívnej legitímácie. Stalo sa tak až na poslednom pojednávaní dňa 23.1.2019, na základe čoho sa žalobcovia rozhodli zobrať žalobu voči nimi označenému subjektu späť. Za takejto situácie by priznanie náhrady trov konania žalovanej sa javilo ako neprímerane tvrdá sankcia voči žalobcom, ktorí v priebehu konania nemali vedomosť o tom, že žalobou uplatnili nárok voči nesprávnemu subjektu. Naopak žalovaná samotným svojim postupom, keď nevzniesla námietku nedostatku pasívnej legitímácie už pri prvom úkone, ktorý jej patril, ale až na poslednom pojednávaní, spôsobila navýšenie trov konania svojej strane, za ktoré nemôžu niesť zodpovednosť žalobcovia.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešným žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej v celom rozsahu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).